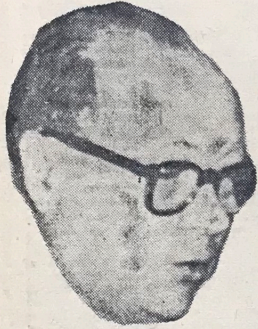

Yabancıların köylerde arazi ve emlak almaları
"Memnu,, ama, bu engele karşı da bir çâre bulundu

HER YERDE HIRSI VAR

TARİK DURSUN'UN RÖPORTAJI

■ PROFESÖR BADE
«Soran Adam»

5

BÂZİ YABANCI FİRMALAR DA TARİHİ KIYILARA GÖZ DİKTİ...

EGE denizi kocaman bir denizdir. Anadolu'nun batısını bir dantel işçiliğinde oya gibi işlemiştir. İzmir'den sonra daha da güneybatıya inildiğinde bu girinti çıkıntılar çoğalır, büyür; adamın gözünü alır, Nice nice uygarlıklar Ege denizi kıyılarında yaşamış, çağını etkileyip bütünleşmiş ve sonra kaybolmuştur.

Çukurova ile birlikte Anadolu'nun en bereketli toprakları Ege'dir. Uygarlıkları çeken, büyüten sonra sessiz soluksuz yine kendi koynuna alan da yine bu bereketli topraklardır.

GÖKOVA DEDİKLERİ

BODRUM'dan sonra kıyı kıyı da gitseniz, karayolu-nda seçeniz Marmaris - Bodrum arasında mutlaka Göko-va'yı göreceksiniz.

Göko'va'da hemen gözün alabileceğine bir bataklık uzanır: deniz, toprağı yeni içlere gir miştir. Gel - gitten sonraki gecenin sabaha dönüştüğü sıralarda deniz, karadan uzaklaşır; yerini tuzlu, toprakla bulanmış çekici bir çamurluğa bırakır. Gel-git yüzünden bataklık niç kurumaz. Yaz günlerinde güneş kınıştır, birikinti su uçar; yer yer kamaşık bir tuz aklığı kalır. Arsız sazlar bütün batıklığı örterler. Kökleri çamurun suyuna emer, tuzu kaçarır. Suyu doymazlıklarından yavaş yavaş, ses sizce gürlür. Kuruyan oya ya yayın yoz otlarının kokusunu, bu çürümüş bataklık sazlarının tiksindirici kokusu çoktendir.

.. VE ÖTESİ

ANTALYA dönemecinden sonra Ege, Akdenizler. Turizm ve Tanıtma Bakanlığı'nın afişlerde olsun, Bro-

iki kocaman deniz: Ege ve Akdeniz — Gökova dedikleri — Antalya dönemecinden sonra — «Türkiye tarih ve güneş diyarıdır» — Çıkarıcı hesaplara doğru — Adına Profesör Baade derler... — Köy Kanununun 87. maddesi — Memnudur amma — Siz bunu değiştirin ve...

«MEMNUDUR» AMA...

DURUM, madem ki böyle, elbette bunun da bir kolayı vardır. «Türkiye Cumhuriyeti uyruklığında» olmayan bir yabancı, kanuna kar şılık, büyük bir rahatlıkla Türkiye'nin dilediği yerinde dilediği araziye alabilir. Bunun için tutulan yol şudur: Yabancı, gözünü kestirdiği bir arazi parçası için o çevreden herhangi bir yerli ile rahatlıkla anlaşmaya varabilir ve araziyi onun adına alabilir. Arada düzenlenecek özel anlaşmalı ve senetli sepetil bir sözleşme ile yerlinin aldığı arazi, pekâlâ yabancının malı mülkü olabilir.

Bu, denenen bir yoldur. Bundan başka Türkiye kıyıları için yerli paravan firmalar da ku-

rulur ve bu yoldan da gidilir. Nitekim Mersin çevresinde bir koy, bu yoldan giderek gerçekten kapatılmıştır.

Tatil köyleri için aday sayılan yerler de ilgi çekicidir. Batılilar, bu köylerin genellikle sığ ve sığ olduğu kadar da - tarihsel kalıntı bölgelerine yakın olmasına - özellikle - dikkat etmişlerdir, etmektedirler.

BAADE DIYOR KI...

YENİ ve çok değişik bir yağmacılığa yönelen Türkiye kıyıları için ünlü Profesör Baade'nin, seçimlerin hemen ardından yurtdumuzu gelişini hatırlıyor musunuz?

Bilim adamı Baade, gelir gelmez daha ayağının tozuyla gazetecilere şöyle demişti: «Sizin

BURASI FETHİYE

Kendi adını taşıyan körfezin ağzında kurulu Fethiye, eski Likya uygarlığının kalıntılarıyla iç içedir. Şehirde dağa oyulmuş mezarlar, nereden baksanız görülecektir.

Köy Kanununun değiştirilmesini beklerim. Bu hususta ilgililerle konuşacağım. Ama değişme bile, muayyen bölgeler şehir statüsüne verilebilir. Bu da kolay iştir. Fakat Köy Kanununun değiştirilmesi daha uygun olacaktır. Türkiye'nin elinde kilometrelerce turistik sahalardan bulunmaktadır. Satışından niye korkuluyor?»

Ulusun denizsiz kalacağını, bu yoldan nasıl bir korkunç spekülasyona gidileceğini, havadan kimbilir ne milyonlar vurula-

cağı bir yana bırakınız; yalnız Ege ve Akdeniz kıyılarında ki Myndos'u, Halicarnasus'u, Amos'u, Knidos'u, Kedre'yi, Ksantos'u, Pınara'yı, Telmesos'u, Kadyanda'yı, Kaunos'u, Labranda'yı, Perge'yi, Silyon'u, Selge'yi Çıralı'yı, Side'yi; bu tarih kıyılarını hatırlamayıp nasıl unuturuz?

YARIN: Valizdeki altınlar bir hazineye bedeldi!

Istanbul Beledyesinden

Adalarda lüzumlu asfalt yol inşaatı 405.621,68 liralık keşfi dahilinde yapılacaktır. İlk teminatı 19974,87 liradır. (Şartnamesi Fen İşleri Yapı Şubesinde bedelsiz olarak görülecek veya 1014 kuruş bedel mukabilinde satın alınacaktır.)

İhale: 16 Ağustos 1966 Salı günü saat 15 de Belediye Sarayında toplanan Belediye Encümeninde kapalı zarf eksiltmesi usulü ile şartnamesi veçhile yapılacak isteklerinin, ilk teminat makbuz veya banka teminat mektuplarını 1966 yılı Ticaret Odası vesikalarını ve ihalede 3 gün evveline kadar «tatil günleri hariç» Belediye Başkanlığına müracaatla alacakları ehliyet belgelerini havi olarak hazırlayacakları kapalı zarflarını ihale günü saat 13.30 dan 14'e kadar Belediye Encümenine vermeleri lazımdır.

(Basın: 17844) 10049

SATILIK EMLAK

■ CİHANGİR Firuzağa'nın en iyi yerinde 3-4'er odalı, kaloriferli, boş teslim 50 - 70.000 arası 48 76 82.

■ SATILIK İş hanı, Karaköy Bankalar Caddesine yakın ve Galata Kulesi turistik yol üzerinde 35 odalı deniz manzaralı, kaloriferli boş teslim İş hanı satılıktır. Cumartesi Pazar hariç: 33 74 74.

■ İZMİTE asfalt yol üzerinde benzin servis istasyonuna çok elverişli su, elektrik, telefon mevcut arsası 47 37 54.

■ ÇAMLICADA tepede şahane manzaralı 5000 m2 arsa, otel veya gazino olabilir, acele satılıktır. 45.000 60.000 arası 36 91 68.

■ LEVENTTE acele satılık tam konforlu daireler 47 00 04.

■ ARSA, Cihangir'in iyi yerinde fevkalade deniz manzaralı otel, apartman yapılmaya elverişli. 48 76 82.

■ KURTULUŞTA sahibinden satıl-

■ KIRALIK fabrika binası, Hacı Fenerinde 750 m2 su ve trifaze ceryanlı karadan ve denizden tahmini, tahliye-lli, betonarme bina. ayrıca depo olmaya elverişlidir. 44 50 55.

■ KIRALIK yazınhaneler, Bankalar Caddesine yakın, kaloriferli, Marjey döşeli 5-8 odalı veya 35 odanın tamamı kirahaktır. Mür: Cumartesi - Pazar hariç 44 74 74.

■ KIZ öğrencilere nezih, konforlu pansiyon. 47 95 95.

■ KURTULUŞ son durak Allağa Caddesinde 14 No. lu apartmanında boş daireler. 2 oda 1 hol, ehven fiyat- ve da sadece aleyke kiraya verilir. Cumartesi - Pazar hariç mür: 44 74 74.

■ HORHÖR'DA 5 oda 1 hol, Çarşıkapıda 3 oda kaloriferli. 27 45 45.

■ KIRALIK depo, görmek için Beşiktaş Hıdırmurde Yeniyol 19/A ya, görüşmek için 44 68 82 telefonla müracaat.

■ TESVİKİYEDEN, Beşiktaş'a İnen

TELEFON: İSTANBUL : 22 44 10 ANKARA : 17 41 80

KÜÇÜK İLANI

■ SİSİLİ Otomobil Galerisi takdim eder, 47 53 87.
■ 966 Mercedes 220 S.
■ 966 Opel Admiral
■ 966 Taunus 17 M. Super
■ 966 Peugeot 404.
■ 966 Opel Record lüks
■ 966 Buick Special
■ 966 Mercedes 200
■ 966 Volkswagen 1300 radyolu.

■ 966 Opel Cadet lüks
■ 966 Chevrolet Impala
■ 966 Taunus Station - Wagon 4 kapı, 20 M.
■ 963 Opel Capitan otomatik.

■ 963 Renault Caravelle
■ 962 Ford Galaxie, 500 düz vites.

■ 962 Mercedes 220.
■ SİSİLİ Otomobil Galerisi, Sığlı meydanındadır. 47 53 87

■ NOT: Vasıtalarımız ma-

■ OTOCHAN 965 şahane Ford Galaxie 500 XL. Convertable.
■ OTOCHAN 962-964-966 muhtelif Opel Recordlar.
■ OTOCHAN 963-964 Volkswagenerler.

■ OTOCHAN 962-963-964 Mercedes 190 ve 220 S. ler.
■ OTOCHAN 965 Opel Admiral triptik uygun fiatla acele 44 43 60.

■ SAHİBİNDEN acele satılık 964 Volkswagen 21 44 12.

■ OTOAKDENİZ 966 Taunus M. 17 sifir km. 21 44 12.

■ OTOAKDENİZ 964 Taunus M. 17 çok teniz.

■ OTOAKDENİZ 964 Record tek kapı.

■ OTOAKDENİZ 964 Volkswagen 1200.
■ OTOAKDENİZ 963 Volkswagen 1200.
■ OTOAKDENİZ 960 Opel Record tek kapı.

■ OTOAKDENİZ 952 Morris taksit.

■ OTOAKDENİZ 951 Peugeot 7.500

.. VE ÖTESİ

ANTALYA dönemecinden sonra Ege, Akdenizleşir. Turizm ve Tanıtma Bakanlığının afişlerde olsun, broşürlerde olsun kullandığı «Türkiye: tarih ve güneş diyarı» sakızı, yalan bir sakız değildir. Akdeniz de, en az Ege kadar tarih kalıntılarıyla doludur. Ustelik güneşi Ege'den daha uzundur, iklimi de daha uysal, daha yumuşak...

Yıllar yılı bu kıyılar yabancı ayağı görmemişti. Fakat son yıllarda Ege ve Akdeniz kıyılarına yabancı akını başlamıştır ve akının önü alınacak gibi değildir de. Yabancıları yanı sıra, yerli kişiler ve emlak firmaları yavaş yavaş kıyıları kapatmaktadır. Para, her kapıyı açan anahtar olmuştur ve turizm hikâyesiyle, bu kıyılar kapış kapış gitmektedir. İşin tehlikeli yanı da bu «turizm» örtüsüyle gözden kaçmaktadır. İlk işaret, ünlü Profesör Baade'nin 7 Mayıs 1965 günlü «Die Zeit» gazetesine yazdığı bir makaleyle çakılmıştır.

BİR ALMAN FIRMASI

PROFESÖR Baade'ye göre, «İspanya hükümeti, yalnız kıyılarında ev yapmak isteyen yabancı kişilere değil, aynı zamanda büyük yabancı firmaların geniş arazi alımlarına da izin vermiştir.» Yunanistan da bu yolu tutmuştur, hattâ komünist Yugoslavya bile.

İşareti alan, Türkiye kıyılarına da turistik çıkarmalara başlamıştır. Çeşitli Alman ve İsveçli firmalar Türkiye kıyılarındaki turistik tatil köyleri ardındadır.

İspanya'da başarılı işler çeviren bir Alman, bir İtalyan ve bir Belçika firması, Türkiye'nin güney kıyılarında yatırımlara girişme hazırlıklarını sürdürmektedir.

Her ne kadar Köy Kanunu'nun bir maddesi buna karşı ise de işin yine bir kolayı bulunmaktadır. 87 madde şöyle demektedir: «Türkiye Cumhuriyeti uyrukluğunda bulunmayan gerek şahıslar, gerek şahıs hükümünde olan cemiyet ve şirketlerin (eşhası hususiye ve hükmiye) köylerde arazi ve emlak almaları memnurdur.»